

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-551982-V/07/AB

00-090 Warszawa

Tel. centr. 22 551 77 00

Al. Solidarności 77

Fax 22 827 64 53

Warszawa, 8.04.2013 r.

Pan

Jan Vincent - Rostowski

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Finansów

Warszawa

Wzajemny Punkt Premierze

Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie powrócić do problemu ogłaszania umów o unikaniu podwójnego opodatkowania w trakcie roku podatkowego, w którym przepisy umowy są już stosowane do uzyskanych dochodów i podatków. Kwestia ta była już przedmiotem zainteresowania Rzecznika (wystąpienie z dnia 28 lutego 2007 r. RPO-551982-V/07/AB). Podniesiony wówczas problem w ocenie Rzecznika pozostaje aktualny. Nadal niektóre z tych umów są ogłaszane w Dzienniku Ustaw z opóźnieniem bądź też bardzo krótkim okresem *vacatio legis*. Jako przykład wskazać należy:

1. umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Państwa Kataru w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisaną w Doha dnia 18 listopada 2008 r., ogłoszoną w dniu 3 lutego 2010 r., w Dzienniku Ustaw Nr 17 poz. 93, mimo że jej postanowienia mają zastosowanie do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2010 r.;
2. dwie umowy między Rzeczpospolitą Polską a Wyspą Man, podpisane w Londynie dnia 7 marca 2011 r., z których jedna dotyczy unikania podwójnego opodatkowania niektórych kategorii dochodów osób fizycznych, druga zaś unikania podwójnego opodatkowania w odniesieniu do przedsiębiorstw eksploatujących statki morskie lub statki powietrzne w transporcie międzynarodowym, opublikowane dnia 28 grudnia

2011 r. w Dzienniku Ustaw Nr 283 (pod pozycjami - odpowiednio - 1667 i 1663), mimo że zastosowanie mają do dochodów i podatków należnych od 1 stycznia 2012 r.

Opóźnienie w publikacji bądź też niewystarczające *vacatio legis* spowodowało, że podatnikom nie była znana treść wymienionych umów przed początkiem roku, od którego ich uregulowania stosowały się do dochodów i podatków. Taka sytuacja może stanowić podstawę do formułowania zarzutu naruszenia zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wywiedzionej z klauzuli demokratycznego państwa prawnego wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP. Zasada ta opiera się na pewności prawa postrzeganej, jako taki zespół jego cech, które zapewniają jednostce bezpieczeństwo prawne, umożliwiając jej decydowanie o swoim postępowaniu w oparciu o pełną znajomość przesłanek działania organów państwowych oraz konsekwencji prawnych, jakie jej działania mogą pociągnąć za sobą [wyroki: z 19 marca 2007 r. sygn. K 47/05. z 11 maja 2004 r. sygn. K 4/03 i z 20 stycznia 2009 r. P 40/07; opublikowane (odpowiednio): Z.U. 2007/3A/27, Z.U. 2004/5A/41 i Z.U. 2009/1 A/4]. Wyraża się ona w stanowieniu i stosowaniu prawa w taki sposób, by nie stawało się ono swoistą pułapką dla obywatela, który powinien móc układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na prawne skutki niedające się przewidzieć w momencie podejmowania decyzji.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147, z późn. zm.), uprzejmie proszę Pana Ministra o podanie przyczyn ogłoszenia wskazanych umów w trakcie roku, w którym postanowienia umowy miały już zastosowanie do osiąganych dochodów i podatków lub zaledwie z kilkudniowym wyprzedzeniem oraz o poinformowanie, jakie działania zamierza Pan Minister podjąć w celu wyeliminowania zjawiska ogłaszania umów o unikaniu podwójnego opodatkowania bez zachowania odpowiedniego *vacatio legis*.

Z przeze mnie

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich